Byxli oronuudai proletaarinar, negedegtiil

URIAAD-MONGOL YNEN

OLBOONOI KOMUNIIS BOLЬŞEVIIG PAARTIIN BURIAAD OL MOZIIN KOMITEEDEI, BMASSR-n TYBEI GYISEDXEXE MITEEDEI ba BURSOVPROFOI YDER BYRIIN OORGAN

(2072) | 1937 onoi FEVRAALЬ 17 | Sen 5 myn.

„Ustaavai tuxai asuudal bolbol kolxoozuudaa bolьşeviig şanartai bolgozo, kolxoozniguudaa şanga şadaltai bolgohon xeden olon arbamingan tyryy kolxoozuudiin xemzeede xyrter byxii kolxoozuudii yrgexe gehen asuudal myn“.

JAAKOVLEV.

...OZUUDII BEXIZYYLXIIN XYSEDE ZEBSEG

...xojor zilei saana, ...oi fevraali in 17-oi ...ooznig udaarniguudai ...oon i xojordugaar xu... ...e azaxuin arteeliii n şi...n ustaavii zoxioon ab...a. Arteeliiin şine us... xydəə azaxuiji ula... ...zyylxe, kolxozoi b i... saaşanь bexizyylxe, ...iguudai baidalii byri ...daltai ba bolbosoron... ...tyyne bolgoxo, ta... ...i urgasii deeşelyylxe, ...dotoroi emxidxelgii ...xa xeregte aixabtar ...şanartai dokymeent ...o. „Xydəə azaxuin ...ustaavai tuxai asuu... ...xeden milioon tooto ...iguudai azi baidalii ...tuxai asuudal myn ...ene xereg bol xeden ...milioon tooto xyne ...gede x ma daxa bai... (Jaakovlev).

...xediixen zilnyydei ...o, Staalin ustaavai r ...dehen kolxoozuud ne... ...gsaa alxaza, politikiin ...lgiin talaar xanigyi ...baina. Xydəə aza... ...maşiina teexnikeer ...olzo, kolkoozni pooli ...bulai morid zele ta... ...a. „Kolxoozuud... sov ...algaa xamta 7 milioon ...an morinoi xysetei ...ahaa yiyy traaktortai ...“ (Staalin). Socialiis ...re staxaanovtanai aar... ...olzo urgaa.

...uudai dotoroi emxi... ...iarhan, yjiin yjede ...alaar huuhan, xarxis ...xaranxii baidalda ...an xydəəgei minga ty... ...ad bol, aldar suuta ko... ...artiin ba araduudai ...zdь nyxer Staalinai ...er zybxen sengelg ...rga anta baidalaa ty... ...aiguulxaar yle baran ...kylьtyyrne socialiis ...lektiiv aza huulalda ...socialiis discipliine, ...alda hurza, socialiis ...iin tryy inigyyd bo... ...a urgahan baina. ...n Staalin ustaav bol ...olxoozniguulai ujal ...saxiza bejelyylxe

xydelşegyi xuuli bolzo, ar teeliiin zorilgo ba arteeliin pravleeniiin yyrgenyydii, niitiin sugtaanai ba ge şyydei ujalгi onso honoroor zaaza ygehen baina. Arteeliiin ustaav bol kolxoozoi demokratiizmii xemzeegyi deere yrgebe. Ene ustaavai niite kolxooznig uud gyn jixe bajasxalangaar ugtan xyliee ze, tereeniii bodoto xeregteнь oejelyylxiin tylaə xam orolsohon baina.

Time baixanş zyb, jyyb gexede ene ustaav bol azalşadai udaridagşa inag nyxer Staalinai yysxel ba sexe xytelbəri doro zoxioogdohon baina şuu.

Ilgeed baixada, arteeliin Staalin ustaavii xysed bejelyylze, tereenei aşa yrii oiroxon sag soo kolxoozuulai xe regleл abxa jabadaldaнь xydeedexi paartiiin ba soveedoi organizaacanuud jixexen xydelmeri jabuulxa ujalgatai baiga a. Xedi tiime bolboş, şine ustaavii xysed bejelyylze, azaxuidai, kylьtyyredee, dotoroigoo emxidxelgede baga bişe amzaltan nudii tuilahan kolxoozuud manai respyyblike dotor netieed olon baina gebeş, tere ustaavii zybəər bejelyylze şadaagyi bujuu zarьma uşarta oydyyligeer xazagairuuldag faaxtnuud jixe olon yzegdedeg baina (Ilangajaa Zidiin, Jaruunain ba Ulaan-Ononoi aimaguudta).

Angiiin daisanai ylegdelnyyd, zolьbo loodornuud Staalin ustaavai bejelyylgii tahalduulxiin hedelge hemeexeneer jabuuldag baina.

Xydəə lexi paarti-soveedoi organizaacanuud, komuniistnar, komsomolşuud soveedoi ba kolxoozoi aktiiv bol Staalin ustaavii xazagairuulagşadtai şanga temesel xeze, kol xoozuudii saaşanь bexizyylen, kolxooznguudii şanga şadaltai bolbosorongui baidalda xysed oruulxa xysete zebseg bolxo arteeliin şine Staalin ustaavii bodoto xeregtenь bejelyylxiin udaridan xyteləerilxe johotoi ba ujalgatai. Eneeniii manai paarti ba zasagai gazar erize baina.

...GTEI TYRYY TRAKTORIIST... ...AI ZYBLELDƏƏN DYYREE

...liin 13-ai yder ma... ...erxim tyryy emeg... ...rilstnarai zybl ldeen ...Komsomoolai Ceentr... ...i şekretaarь nyxer ...agai elidxelii dagnu... ...ktoral exenerei bri... ...tyryy brigadiirnuud ...emegtei traktoriist ...edein staxaanovtanai ...tuxai ygenyydii xe... ...xamta 39 baragad ...ar yge xele. Yge ...udaa SSSR-ei Gazar... ...ai Arkomai orologşo ...mçenko yge xelee. ...eideen de e myriil... ...berilexe Byxexolboo... ...edoi traaktorai tyryy ...uud, brigadiirnuud, ...raktoriistnar ba me... ...i şagnaxa tuxai too ...şxohon baina. Ene

myrisəede Ledoovskiin, Temnaşevaagai, Laaptepaagai, Angelinaagai, Kostiuçeнko, Fedaarova ba Şerbakoovaaga brigaadanuud tyryy huuri ezelee. Ene brigaadnuud bol byxii tyxleerelgetei, traaktor zahabariлaxa byxii zebsegtei zişeete poduiliin staxanuudaar ba gurba-gurba mingan tyxerigeer şagnagdaa. Emegtei traktoriistnar Kavardaak, Kolçkoova ba Gajdamoşyyga begeli 2-2 mingan tyxerigyydeer şagnagdaa. Oroi xamta exenerei 53 traaktoral brigadanuud ba 113 brigadiirnuud, traktoriisnar ba mexaaniguud şagnagdaa MTS-el xydelmeriş ed, komsomoolai orgnizaacanuud bi pricepşigyydte 25 şagnal gargagdaa.

(TASS).

Nyxer A. I. JEGOOROV Kaynaas goorod orobo

Moskvaa. Fevraaliiin 14 de Xydelmerişen Tariaaşanai Ulaan Aarmiiin Generaalin ştaabai naçaalьnig Soveed Xolboonoi Maarşal nyxer A. I. Jegoorov Liitviin, Laatviin ba Estooniiin aarmiinuudai ştaabuudai naçaalьniguudai uriaalaar Liitviin niislel Kaynaas goorod orobo. Teudehee nyxer Jegeerev Riiga orooi, hyyleeтenь Taallin goorod orono. Nyxer Jegeerevtei kondiiv nyx. Şeglo ov, polkoovnig nyx. Çernix, majoor nyxer Teg Kalinin kov ba kapitaan nyx. Pinçeevski oşoldobo.

Soveed Xolboonoi Maarşal nyx. A. I. Jegoorovi Beloryysii vokzaal deerehee, SSSR-te huugaa Liitviin elşe nojon Balt yşajtis, Estooniiin elşe nojon Traksmaa, Laatviin elşe nojon Zeltiis, Oroonoiin arkomaidai gadaadiin xariltsaanai xeltesei naçaalьnig komkoor nyx. A. I. Geekker, nyx. komkoor nyx. E. Appooga, gadaada xeregei Arkomaadai Baruunai Negedegeer xeltesii erxilegşe nyx. M. A. Kaarski, ter miii orologşo nyx. A. V. Feexner, oborooniin Arkomaadai gadaadiin xariltsaanai tahagai naçaalьnigii orologşo kombrig nyx. Maçiliis, Estooniiin s regei attaşee majoor Stiņka, Liitviin, Laatviin ba Estooniiin miissiiin tuşaaltad mordxuulaba.

Nyx. Jegoorovtei xamta Liitviin seregei attaşee polkoovnig Ekyçaas ba Laatviin seregei attaşee polkoovnig Lejinьş Jaoneek gegşed Kaynaas ba Riiga orolsobo. (TASS).

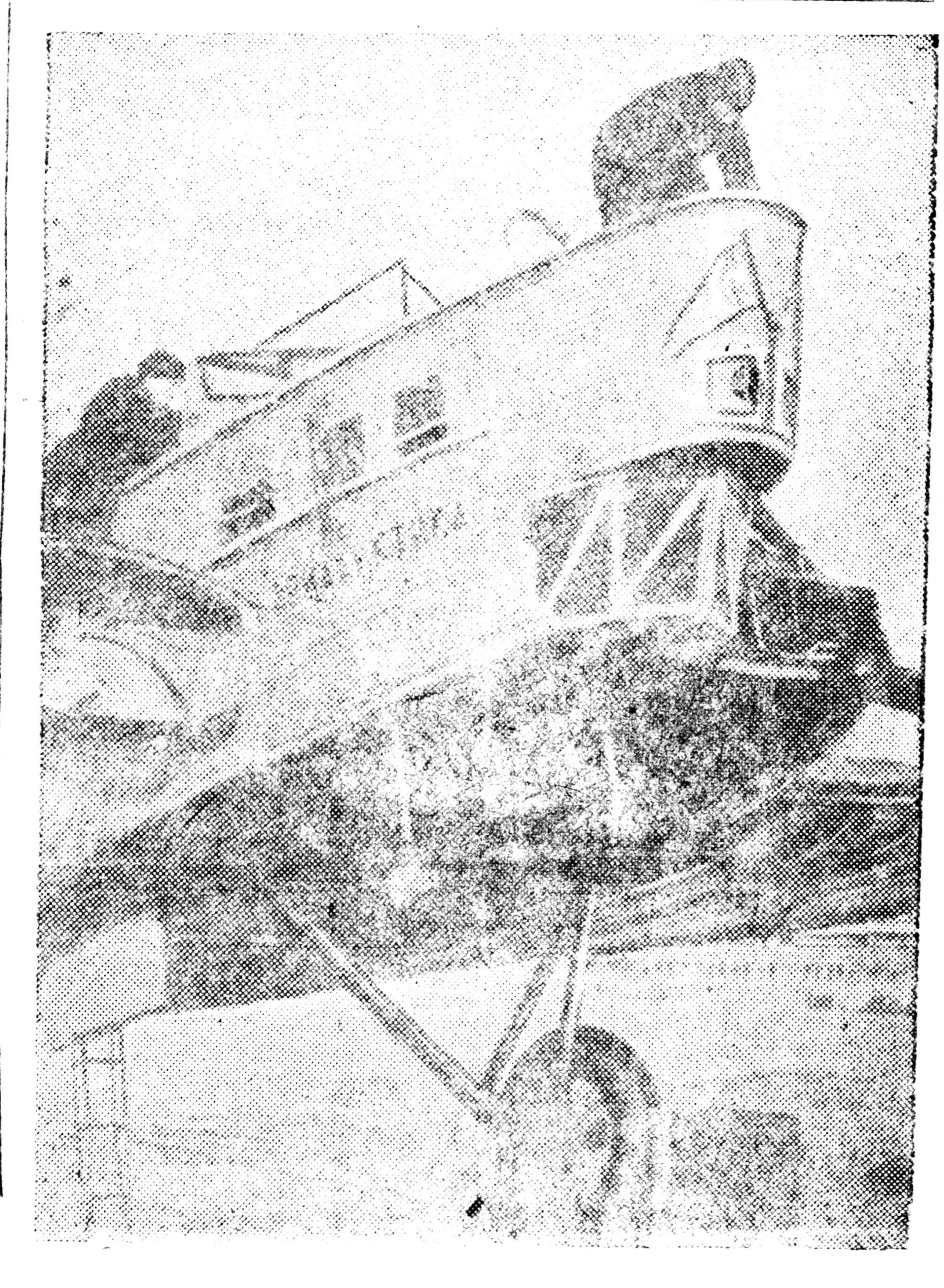

Aguu jixe transaarktikiin (urtani 2000 kilomeetr) niidelgede xoito pooliusai lioodçig—oordento nyx. F. B. FARIIX gedeg mynəə zorizo jabana.

ZURAG DEERE: Nyxer Fariix gedegei huugaad jabahan „N 120“ maarkiin samoliood.

(Kisloovoi foto).

TYMER ZAMAI YZEGDEEGYI GYILGENDE KAMAADAGÇAD

Nyxer I. V. STAALINDA
Nyxer V. M. MOOLOTOVTO
Nyxer L. M. KAGANOOVIÇDA
Nyxer G. K. ORDZONIKIIDZEDE
Nyxer K. E. VOROŞIILOVTO

Bidener bolbol, teender—kondensaatortai „SO“ parovoozoor Moskvaa—Vladivostoog—Moskvaa xyrter gyidelii amzaltatai dyyrgehen tuxaigaa nyxer Staalin, tanda ba tanai soraatniguud nyxed Moolotov, Kaganooviç, Ordzonikiidze ba Voroşiilovto raaportalahandaa zoltoi bainaabdi.

„SO“ 17-636 parovoozoor xytelyylhen aşaanai poojezd bolon SSSR-ei tymer zamai arban negen magistraalaar 20860 kilomeetr, Moskvaahaa Nomogon dalai xyrter ba gederge Moskvaa xyrter ulasaa xojor daxin hete jabahan baina. Parovoozoi jabasiin texniis tyrgeniiнь zarьma ycaastoguud deere 85 kilomeetr bolhon ba zarьma ycaastoguud deere 60 haa 70 kilomeetr bolhon bujuu, Moskvaa—Vladivostoog—Moskvaa rejsiin dunda zişeenei tyrgeniiнь 40 kilomeetrhee deeşe bolhon baina. Tymer zamai tyyxede yzegdeegyi iime gyilgeli soveedoi şine lokomotiivoor soveedoi tymerzamaixidai gyisedxehende bide omgorxonobdi.

Xed n olon toonoi ygsyyr ba urjudxaultai xada şilgazaraar ene yelei xyten yjede eldeb ştormii nyyrhe teender-kondensaatortai „SO“ parovooz xydelmerilee. Ene parovooz uha abalgyi nege

mingan kilomeetr xyrter jamarşgyi hain jabana.

Tymer zamai traansportiin krivonoosovton ene lokomotiivii zohoodoxo orioo omhoo teexnii kii şudalaxa. Kondensiirovalagdahan xaluun uhaar xodlon, ton baga tylşe xeregledeg ene lokomotiiv bolroi manai jixe Exe oronda aradai azaxuin ba oboroonin ton jixe udxa şanartai baina geze tedener hain medere.

Manai Exe oronoi ygen hai xan talaar soveedoi gaiamşag maşiiniii zoxoodon jabaxa zuuraa, „delxeidexi zaxin gyrenyydii oeeringe xemzeegeer oulin tyryylexe jabaa manai gyrenei aza baidalai xyg exe jaoadai bolbol hainaar taorgdahan tymer zamai traansport ygeigeer bytexegyi“ geze nyx. Staalin, tanai xelehen ygli naguza jabaa hemdi. Nyxer Kaganooviçiin Staalin xytelbəri ba nyxer Ordzonikiidzoor tolgoilogdohon xynde indyystriiin tulalamza bolbol, soveedoi tymerzamaixidta deeşe bişe haitanuudii tuilaxa beze gyre bidener naidanaabdi.

Bidenerei olonxinnai Xydelmerişen Tariaaşadai Ulaan Aarmii n gabijaata daişalaxaii huruguulii yngerhen jym. Bidener bolbol, Soveed Xolboonoi Maarşal nyxer K. E. Voroşiilovoor xymyyzyylegdehen manai Aar

miiin zergede discipliine ujalga ba nigta zuramai deede bodolii bejelee oloobdi.

Bide bygede—rejsle xamaadagşad ba soveedoi tymer zamiinxid bol teexnikii ojoortonь xyrter xerегle şadaxaboi. Bidener bolbol paartiin tyryyşiin uriaalaar faşiis tyrimxeileg şed ba tedenei zarsanuudii ajuulgan hyrdyylxe diildeşegyi broonipoojezdnuudii oronoigoo nege xixaarhaaнь nygeə xixaar xyrter krivonoosovtonoi tyrgen jabasaar abaaşaxabdi.

Azalşa xyn-tyrelxitenei zarguulia nyxer Staalin mandagatai!

Teender-kondensaatortai parovoozoor Moskvaa—Vladivostoog—Moskvaa gyidelde xamaadagşad:

Makaarov V. K., Mezeeckı B. V., Maarakyylin P. S., Konovalov I. N., Kreetov I V., Polyynin I. F., Rubin A. V., Kmeetik P. I., Gayyşyss V. M., Morozov P. K., Çibyr ajev S. A., Matiuonin S. E., Mixailov A. M., Zgoyyrin Ja G., Vagaajev L. S., Eroosxin P. P., Drozdov V. I., Vinokyyrov D K., Tiuutьmin V. S., Golьdenbeer L D., Malinoovski A K, Gribov N. I., Xolodkoov I. E., Makaarov A. K., Xandiingin I. N., Koldiiskin F. I., Bydiilov G. N.

BalJan-Sodnom Daşa-Xorli n

Xorliin aimagai Dunda-Xudanai somonoi Kiirovei neremzete kolxoozoi oordento tyryyleqşe.

STAALIN USTAAVAI JOHOOR

Xydəə azaxuin arteeliiin Staalin ustaavii gəşyydtee nege negeer bilguulan, tereenei yndehe huuri dere byxe xydelmeriee emxidxeze jabuulnabdi Eneen dee hee kolxoozniguudaimnai azal xydelmerid ə oroldolgo gaixaltaigaar deeşelee. Urdiin xa rtaşan loodorь jabahai zonuud myn-ə\ erxim staxaanovtan, feermiin erxilegşed bolood azaaigaa noormii 150 200 proceent dyyrgeze jabana Yligerlexede: Delegei Dondog—1934-35 on xy ter loodorь jabahan aad, mynəə azalaigaa noormii yder byri 150-200 proceent dyyrgeze byteehen azalainь şanar xodo erxin hain baidag. Dulgarai Çimed-Doz—1936 on xyrter loodorь jabahanaa mynəə erxim staxaanovşa bolzo yxerei feermiin erxilegşe bolood jabana g. m. olon. Mynəə kolxoozdoo 42 erxin staxaanovtan 13 udaar niguudtaildi.

Pravleeniingaa xytelberiii operatiiv bolgozo geşyydeigee bar saagaa yrgedxəəbdi.

Brigadiirnaraigaa xydelmeriii hara soogoo xojor udaa pravleeniiin zasedaanida duulan zaabari ygeze, geegdehen brigaadaa pravleeni sexe tuhalamzadaa abanabdi.

Şanarai inspeektornerii mal azal, tariaan azal ba barilga gurbanda tabiaad ted nøgee xydelmeriii 5 xonog byri pravleenidaa şalgaza yzenebdi.

Socialiis myriisəəji brigaada, xydelmerişed byxenei xooron do baraluulza tedeneigee dyyrgeltiinь 7 xonog byxende, brigaad byri şalgaza xara ulaan sambarta bişeze xaruulnabdi.

Iigeze xydelmeriəə şinedxen jabuulhanaimnai yre niuur xaragdaa baina.

Malaigaa too tolgoi olon bolgoxo 1936 onoi gyrenei tysebii byxii malaaraa 125 proceent dyyrgeebdi. 1936 on soo 250 yxerei baixa 2 dulaan baira, 1200 xoninoi baixa nege ovçaarni, 75 tugalai baixa baira bariza mynəə malaa oruulaad bainabdi.

Malaigaa şime şadalii deeşelyylxiin tyləə 2 hain yylterei azarga, 3 buxa xudaldaza abaabdi. 1936 onoi xabarai otondo 32 'gyy tahalza hain yylterte azargada tabiaabdi. Yxer aduu otondo oruulxa tysebee 100 proceent dyyrgeebdi. Yngerhen xabar malai tyl abalgiin tyeb 124 proceent dyyrgehemdi. Malnuudaa ybehe tezeeleer xysed xangahan bainabdi.

1936 onoi xabar 527 gektaar tariaa xehen aad gektaar byriin 8 ceentner tariaa abaabdi. Kolxooz bolhoor 4 gektaar ogoroodoi tarilga yngerhen zilde xeze exileebdi. Tereenh e gektaar byxenei 118 ceentner kartaavka, 270 ceentner kapuust, 290 ceentner morkoovь abaabdi.

1935 onoi urgasa olzo xubaariaar geşyydei azalta ydert 2,1 kilograam tariaan xyrtehen haa, 1936 onoi azalta ydete 3,6 kilograam tariaan xyrteə. Tysebeigee johoor yngeregşe zun 370 gektaar paar xaxalxa baihan ta 397 gektaar xaxalza tereneig e 190 gektaarii gurba daxin, saadteixiinь 2 daxin dabxarlaza xaxalaabdi.

Sojol kylьtyyreer: 1936 on soo 350 xynei huuritai nege şine klyyb bariza dot roinь xeregselt igeer xysed dyyrgeebdi. Yngerhen zilei exinde bişeg medexegyi 97 kolxooznuud baihan aad, tedenei 91 xyniinь bişegtei boloo. Kolxoozniguudnai ger soogoo stooltoi, styyltei boloo. Geşyynei bygede baanida orooog, edieeneeigee amhartanuu iii s bereer ugaaza baidag. 5 ail nai fatifoontoi, 7 xyn belsepeed abaa.

Ede xadaa manai kolxoozniguud staxaanovtao, udaarniguudai yngerhen zil soo jixexen oroldolgo gargahanai aşa, aguu jixe Staalinai mergen xytelberi myn.

Saaşaa, eneegeer bide amzaltataibdi geze han agaa amar xa bişe byri jixe ilaltiin tyləə temsexebdi. Yşəə bidende xexe xydelmeri aixabtar olon baina.

1937 on soo malaigaa toji olon bolgoxo tysebee 135 proceenthoo doşo bişeer dyyrgexe, tariaanaigaa urgasii gektaar byxenei 9-10 ceentnerhee doşo bişe bolgoxo, kolxooz deeree 100 xubi bişegtei bolxo, kolxooznig ail byxenei nege nege xeheg „Buriaad-Mongol Ynen" gazeetdai bolgoxo— iime zorilgo urdaa tabiza orobobdi.

Oordento Danzuurovai otaara deere

Borgoin xoninoi sovxoozoi ceentrnee baruun urdgşaa 12 kilomeetr oşoxodo, Zede myrenei erje deere, nysegen sagaan xada boldoguudai boorido nege xedii ger baişanguud, xoni malai baira xaşaanuud baixa jym.

Ene bolbol tere sovxoozoi aldartai solotoi xonişonoi negenь bolxo, oordento Erdeni Danzuurovai daaza baihan xoninoi otaara geeşe.

Erdeni ende yninei xydelze baina. 1931 onhoo xoişo, ene Borgoin uuzam haixan talada, ende elbeg jixe, şimetei hain belşeeri deere xeden mingan mirinoos xonidii ydxee tabiaa jym

Gansaxan niodondo zilde 722 xurigadii tezeeze abhan baina.

Iime zorigtoi, ynen hainaar xydelze, deede soortiin noohoto ygexe xonidii xeden mingaar ydxeze bainanainь tyləə, Soveed zasag bol Erdeni Danzuurovii „Xyndiin Temdeg" oorden xaira olgohon baina.

— Niodondo Moskvaa oşoxodo, Kreemliiin jixe ordon soo Buriaad-Mongoloi delegaacatai sugtaa, paarti ba zasagai udaridagşadtai, aguu jixe Staalin bagşatai uulzaza, mynəə 47 nana nahaltaraa yzeegyi jixe bajar baxoloo hemgeze Erdeni əər tuxaigaa xelene. Ene xyn bolbol niuur deere şiryyn, olon ygegyi, doriuun şaraitaişhaa, Moskvaa, Kreemlь, Staalin tuxai xelexedee: gente ondoo, urin ildam bolo, enieebxileed, yni udaan olon jyyme tuxai xəərexəə hanana.

Danzuurovai brigaada xamta 900 tolgoi xonidii xaraza baina. Edenь bultaaraa deede klaasai, yylterte hain xonid. Mynəə 61 xonid xurigalaad, tyliinь bulta amidii, hain tezeeberide baina.

Mynəə zilde Borgoido sahan jixe. Tere uu am haixan taliin xaliuurma xagdan bilşeeri sanan dorohoo bultaixa yşəə ydii. Xonidiinь dulaaxan, seber bairanda, ybehen tezeeberide orohoor yni boloo.

Janvaariin jan geme xyiten bolzo baina. Gazaa ybelei şara uniaar. Gansaxan, yderei ten bagta baaxan ujar a şimeryyn şanga xyiten namdana.

Erdeni Danzuurov xyiten xaluuniii nelieen yzeze, huramxi bolşohon xəbertei. Susarşagyi zorig ba oroldoso jixetei ene xyn bol xyiten zabariiş byri xamaarxangyi yrgelze gazaa, xoninoigoo xaşaa toiron a al xe e, bişe nyxedəə daxuulza, emxileze zonxiloxo jabana.

Danzuurovai brigaada mynəə tyl abalgadaa beledxeze ybehe zəəze xonidtoo dyte bolgozo baina. Apreeliin arbaadhaa xonidiinь bygede deeree tyreze exilexe.

— Tyl abalgada xeregtei bolxo jyyme belen. Ilangaja kaadra, xydelmerişen hain xynyyd xeregtei bolxo jym. Tiime zonuud namda xysed bii Manai brigaada staxaanovoi brigaada geeşe,—geze nyxer Danzuurov omogorxoxo xelene. Ynexeer eş ene brigaada ebtei emxitei, şadamar hainaar xydeldeg jym geze byxii sovxoozoixin xelsedeg. Erdeniii sovxoozoi direektor, oordento N. I. Şyybinş, Politotdeeloi naçaalьnig V. T. Peercovş xaa xaanagyi magtana.

Yderei ten bolxo xirede Erdeni Danzuurov əəreingee brigaadtai bultadaa edidelxee gerte orobo. Bide Danzuurovai gertenь, sagaan byd xuşaltatai stoolni xazuuda huunabdi. Oordento Danzuurovta Moskvaada ygtehen beleg patefoonoinь duulaxii şa naza, xəərelde ze zugaal a, huuta aa, Erdeni ybegen oir zuura bodolgo bolhon şingi, əəd ə yiiize xaraad, iigeze xeleye:

— Aguu jixe Staalintai uulzahan ba Soveed zas gai deede xaira oorden xaira abhaar nege zil bol od baihanai ba arta, bi ene zilei niuurta abtaxa xonidoingoo tylii byrin hainaar tezeeze ydxexeb geze ujalga abnam.

G. Daşapeloon.

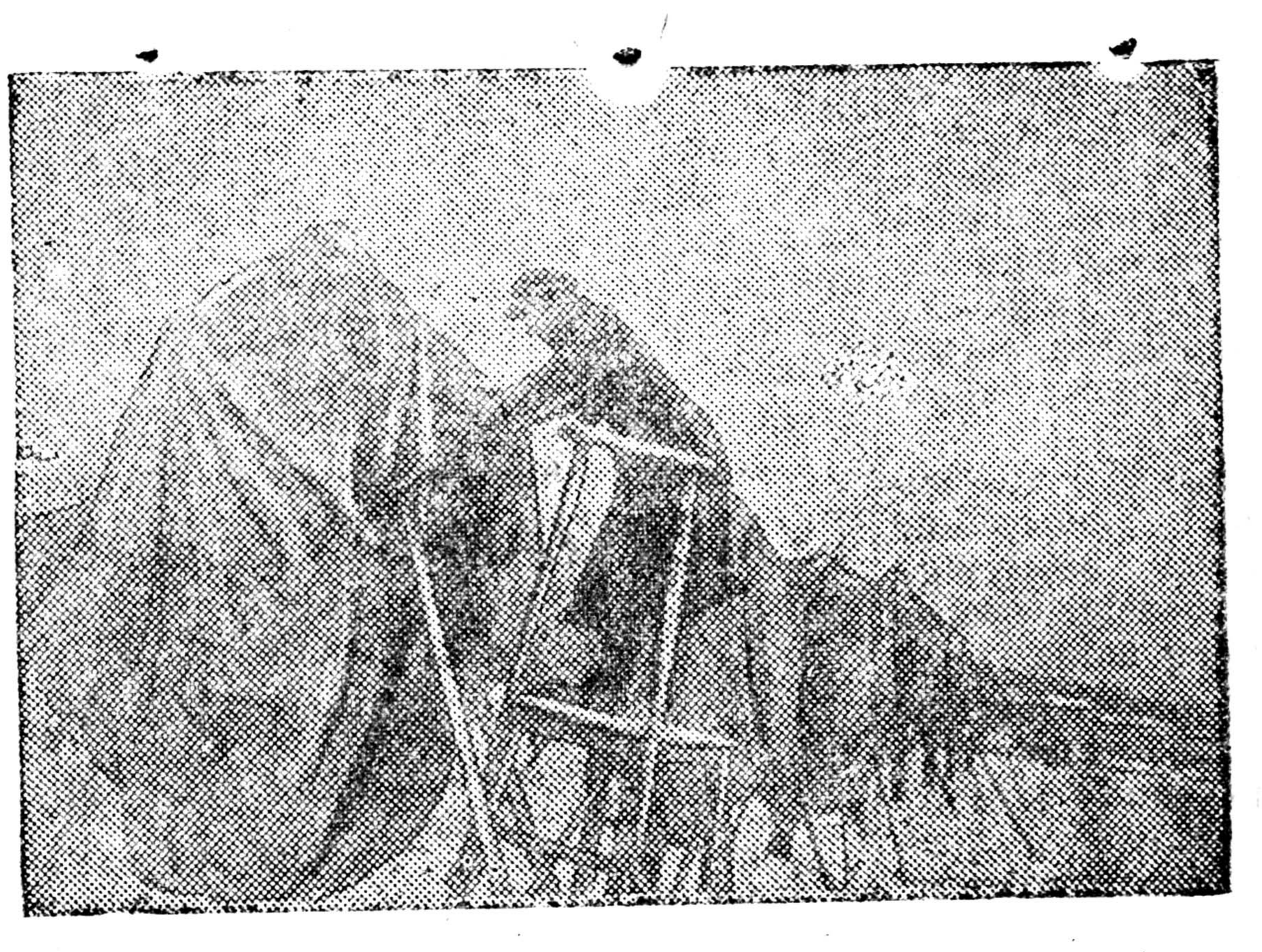

Byxexolboonoi xydəə azaxuin viistavkiin urgamalai yrenyydei teritoori deere olon janziin zimes fryyktnyyd tarigdahan baina

ZURAG DEERE: E a yçaaskii daagşa nyx. MAASLENIKOV dulaalagdahan zimes yylii yzeze jabana.

Muugaar xydəlmərilnə

Booxonoi aimag dotor gurban MTS bii jym. Ene gurban maşiina traaktorai staancanuud ene zilde traaktorai zahabariii muugaar jabuulna. Tysebəə 56 proceent dyyrgeed baina.

Gansaxan Bilşerei MTS zahabariiingaa tyseb 76 proceent dyyrgee. Ene MTS haja togtohon şine baigaaş haa zişeegyi hainaar xydelmerilne.

Maşiina traaktorai zahabariii bolzor soonь dyyrgexe tuxai socialiis myriisəə jabuulxa gehen aad, terenь xoohon yge bolood miin yldee.

Batlin.

Erdeniiin Dulgar-Zab

(Selengiin aimagai „Ulaan-Y enge" kolxoozoi oordento haalişa).

Minii ilaltiin dyngyyd

Buriaad-Mongoloi xytelberilegşed ba azalşadai delegaaciin sostaavta orolsozo, 1936 onoi janvaariin 27-oi yder Moskvaada, Kreemlь soo nyxer Staalintai, paartiiin ba zasagai voozdьnartai uulzahan tyyxete uulzalga deere: „Bi 6 zilde negeş mal yxyyleegyib, ene 6 zil dotor 100 tugal mal bolgozo, feermedee tuşaagaab" geze yge soogoo xelexedemni,—aguu jixe Staalin—„xyr əş daa, hain baina" geze, ene nahan soom martagdaxagyi honor ba hainxan, yнder deede segnelte ygəə hen.

Nyxer Staalinai ygehen ene jixe segneltede bi urmaşaza, „yşəə jixe ilalta xaruulxab" geze, aguu jixe Staalindaa, paartiiingaa, zas gaigaa voozdьnarii naiduulza ygejəə ygehen baigaab. Moskvaahaa busaza kolxoozdoo jirehe er, ene yder xyrter xeze bytəəze baihan azalaigaa, olhon ilaltiingaa tuxai xelexede: kolxoozoigoo hy-tavaarai feermiin yylterte ynie dei gyyrtiin axalagşa haalişa bainab. Gyyrtdee 5 haalişad baidagbdi. Eden i zarьmaniinь 18 yniee daaza baaza baina. Bide haalişadai medelde xamta 76 yniee bii 1936 ondo 44 tugal mal bolgozo şadaabdi, bişe yniee yşəə tugallaadyi. Myn 1936 ondo nege ynieenhee dun la zişeegeer 2000 liitr hy haagaabdi. Ton erxim hytei „Ivalga". „Maruuşka", „Baidal" geze zergiin yniee 3000 liitr, yşəə deeşeş hy garhan baina.

Gyyrtedəə yrgelze baixa haalişaniii togtuurişuulza şadaagyi dutuutaibdi. Yrgelziin haalişan bolgoxo geze pravleenihaa ygehen haalişan y eşeni gy eldeb şaltag anaar sag yrgelze helgeze baidag. Gebeş, ene gyyrtde haaliiin azalda namtai adali orohon Ceren Deleg Vaançagai gegşe ə rəə ylber muu bejeteiş hia, azaldaa jixe oroldosotoi jabadag. 18 yniee xariuusalgadaa daaza abaad, tedenee ton hainaar xaruuhaldag, garhan tyliinь neges tolgoi yxyylengyi mal bolgohon, byxi ynieedee otondo oruulhan, yniee haaxadaaş dyreşeltei.

Hainaar azallaad baixada, mal tyl exe, aşag olzonьş jixe bolxo baina. Narai tugal ton hain azalluuhatai baixadaa zunai sagta erximdee 1200 graam, doodo zaxanь 500 graam, ybelei sagta erximiinь 800 graam xyrter şignyyreeree nemedeg baina. Gadana, haadag ynieedee zunai xaluunda snii heriyyn sagta bil şeeridenь gargaza aluulda g bolgoobdi. Eneenei aşaar hy ygegiin talaar nelieed jixe tuha yg deg, yderteə 3 daxin haadag bagaabdi. Mynəə manai ynieed ton du laa texniis johoor barigdahan, tus tustaa tahalgatai bairada neze deeree ujataibaidag. Bide haalişad xadaa ygləə byri yn eedeigee xeteriii xuurailza, şibxe şeehiinь garguad, xurai seberxen holoomo debdixe ynieedee ton seberxeneer bailganabdi. Myn zooteexnikiin noornoor yde te ə 3 daxin ybhe eliyyldeg, haja tugallahan gy ali jixe hytei ynieedtee kapuusta, tyrneebs, zuurahan guril gexe zergiin şimete tezel ediyylze baixadamnai, yderei 8-haa 10 liitr xyrter hy gardag baina.

Gadana, zuunş, ybelş ynieedeigee delengii xaluu bylieen uhaar ugaagaad, seber polo teeencoor arşaad haadagbdi.

Myn Zooteexnikiin zaabariiin johoor malii azallaad baixada ed ygelgiingəə, şanaraigaa haizaralgiin, ybeşen emgeggyi baixa talaaraa neleed jixe tuhatai, eneegeer ilalta olxo asuulalii xyised şiidxeze ygexe baina.

Azalda hainaar xandaad, oroldosotoi g or xyd lneileed baixadaa, Staalinai epooxiin xynyvd ynexəərəə bolbison ba şanga şadaltai baidalda oroxo jyn baigaa. Əər deeree abza xedii yge xelexede, 1936 onlo 600 azalta yder oloo.

Byləərəə olhon azalta ydertəə 1 tugal, 12 xuriga abaabdi. Minii baidalda jadaaxa, tulixa jabalai yzegdexehəə bişe şixendenş duuldaxaa bolloo. Eneenei urda yseg bişeg medexegyi baihan aad, jixe na hatanai hurguulida edinxiteigeer jabaza yseg bişeg toldihogyi unşaza şadaxa, myn bişexet iş boloob.

Zasagai deede xaira—Leeninei oorden abhanhaa xoişo nege zil tolood haixadaa, minii olhon ilaltanuud, aza baidalaim haizaralga iime baina.

Gebeş, ene ilaltadaa bi hanaa gaa amarşaxa johogyib. 1937 ondo byri jixe ilalta xaruulxiin tulda yşəə ylyygeer temsexeb. Əəreingee azalai dyreşelii xazuudaa baihan bişe haalişadtaa olguulxiin tyləə temsexeb. Xaraza baihan malaa hainaar azallaxa, 1937 onlo abtaxa tylnyydhee negeş tolgoiji xoroxogyib. Byxii ynieedeigee abari zainainь byri hainaar tanilsaza, hy ygelgiinь yşəə deeşelyylxeb. Zooteexnikiin meeg zeltei byri hainaar tanilsaza, nalaigai şinarii hai zaruulxa garaxa ed edieejinь yşəə deeşelyylxe ybeşen emgeggyi bixin tyləə bolьşeviig johoor temsexeb geze bejee ujalgalaad, respyybliike soo byxii kolxoozuudai haalişadii socialiis myriisəəde urinab.

Gaşain MTS traaktorai zahabariii dyyrgee

(*Manai speciaalin korrespondeenthoo*).

Gaşain MTS 1932 ondo togtohon baigaa. Tereenhee xoişo zil jirexe byri tarilgiingaa talmaiji yrgedxeze, azalaigaa bytөөsii ulam byri jixedyylheer jirehen baina.

Ene MTS yngerhen zilde 16680 gektaar tarilga xehen baigaa. Mynөө zilde 18394 gektaar tarilga xexe tysebtei. Eneenei urda zilnyydte ene MTS-ei xydelmeri tiime hain baigaagyi. Yiledberiiingee tysebii 60-70 proc. xyrter dyyrgedeg baihanaa, mynөө zilde tysebөө xysed dyyrgee.

Byxii traaktornuudaigaa zahabariii janvaariin 15-da dyyrgee. Myn kombaajnanuudai zahabariii maartiin 1-de dyyrgexe geze jabana. 63 plyg zahaxa baihanaa 59-пь zahahan ba 11 seejelke zahaxa aad 8 seejelkiinь zahaa.

Kolxoozuudanь 700 ceentner vreheer dutanag. Yşөө 200 ceentner yrehe audaldaxa baina Ene MTS-ei xamaatai kolxoozuud zileigee olziin xubaariii hajaar dyyrgexe baina. Bana agrotexniis xemzee abalga hainaar jauuulagdaza baina.

Mynөө traaktoriistnarii beledxexe kyyrse neegeed 20 garan xyniii hurgaza baina. MTS ei dergedexi klyyb soo eldeb kryzooguudii emxidxehen baixahaa gadna, eldeb nom debteravydii unşadag baixa jym. Oordenton Antoonov, Şudoovski gegşed ydereingee noormo 200-250 proc. xyrter dyyrgene. Iime erxim udaarnig staxaanovtan olon boloo. Staxaanovtanai arban xonog soo 19 traaktor zahaxa baihan aad 21 traaktor zahahan baigaa.

Tiin, traktoriistnar, kombaajnşad „ÇTZ" traaktor ba kombaajna tuxai zaabari bolxo n muudii jixeer xereglene. Terenь ende oroidoo ygei. Eneen tuxai Gazartariaalangai Arkomaad anxaralaa tabixa johotoi.

Namdag Ceveenov.

ELDEB HONIN

563 şine hurguuli

Jirexe huralsalai zil boltor RSFSR-ei goorooduudta 563 şine hurguulinuud neegdexe baina. RSFSR-ei Gegeerelei Arkom nyxer Bybnoovai batalhan graafigai johoor, şine hurguulinuudai barilga 1937 onoi aavgustiin 10 xyrter dyyrexe johotoi. Edenei 166 hurguulinuudanь barigdaza exilee.

Şoofernuudai nege janziin ynemşelelge

Avtomobiil zoloodoxo erxe olgohon şoofernuudai ynemşelelge bol Soveed Xolboon soo negen janziin bolgogdoxo baina. Ede zolooşod taban katigoorioor xubaagdana: negedxi, xojordxoi ba gurbadxi klaasai şoofernuud, duralagşad—şoofernuud ba motociklistnuud. Ene klaasuud bol şoofernuudai tuxai ekzaamen ygehenei udaa, tedenei staaza ba texniis kvalifikaaсahaa dulduidaza olgogdoxo baina.

Yşөө 3 mingan velosipeed

Yngeregşe zun manai SSSR dotor 10 mingan xydөөgei poşt lьoonuud velosipeedeer pouçto zөөgөө. Ene zilde xelxiee xolboonoi Aradai Komissariaad bo bol yşөө 3 mingan velosipeeduudii xydөөgei poçtolьoonuudta elьgeexe baina.

Somonoi soveed byride—telefoon

Goorькiiin moziin somonoi sovveeduudiii telefoonguu itai bolgoxo xydelmeri dyyree. 1058 somonoi soveeduud, 50 sovxoozuud, 50 MTS-yyd ba 366 kolxoozuud telefoontoi bolgogdoo.

Ispaanidaxi grazdaan dainai baidal

Dainai froontnuud deerehee

Madriid, *fevraalь 14.* (TASS). Tybei frontiin baidal tuxai medee soo xelegdexeнь, „Xarama myrenei seektorto yimyyleeşed manai pozicii ataakalaxadaa, Germaanida byteegdehen gar boombon uudii xajaba. Tiibeş ataakiinь soxilьo, daisanuudaa jixeer gemtcegeebdi. Baildaanai bolzo baixa yjede yimyyleeşedei sambiloo duudai manai poziciiboombodoxiin hedelge gargaxadanь, istrebiitelьnyydnei haıtuulhan baina. Daisanai samoliotuud terjedexe argagyi bolhon deere hee agaarai baildaan bolbo. Ende manai gerəilig aviaaca yimyyleeşedei 3 istrebiitelьnyynii buudaza unagaaba. Negeniinь manai seregei ezelze baihan gazarta ual şatahaar un han baina. Tere n soo ynehen bolşohon itaaliiin piloud baiзaa.

Madriid şadarai urda seektorto manai seregei xehegyyd daisanuu laigaa poziciin negedegeer şugamii ezelebe. Ba ruun urda seektorto manaixin poziicaa halzaruulza baina".

Pariiz, *fevraalь 14.* (TASS). Madriidii arşalaxa komiteedэi ene yder tuuxaglahan medee soo, Xaraman e ektorto yimyyleeşed bol Madriid i-Valenciiin xaragiiji xamagaalaza baihan respyybliikiinxidei poziicii symelexiin yregyi hedelgenyydii daxin xeze baina. Ene seektorto agaarai baildaanai bolxodo, Itaalida byteegdehen gurban samoliood, manai eskadriili buudaza unagaaba.

Madriidai froontdo, respyybliikinxid xeden daxin gar orolsoonoi dai xeze Ysera ba Karavançeelьdэ өehedeingee poziicii halzaruulba—geze xelegdene.

Loondon, *fevraalь 14.* (TASS). Ysegelter Madriidhaa zyyn ū da baihan Arganda oşhon Reyterei korrespondeentiin temdeglexenь, Madriid Valeens xojorii xolbozo baihan xargii urda mete respyybliikixidei garta zandaa xa.

9500 xyn aarestda abtaba

Pariiz, *fevraalь 14* (TASS). Gebraltaarhaa medeesexenь, yimyyleeşed Malaagii ezelhenhee xoişo, ene goorolto respyybliikiinxiiei 9500 xyniii aarestda abba xa.

Barseloonoi poortii buudaba

Pariiz, *fevraalь 14.* (TASS). Barseloonhoo medeesexenь, ysegelder ydeşe yimyyleeşedei artilleeri Barseloonoi poortii xeden udaa buudaba. Xeden xyn şarxataba xa.

Dotoodo xeregei miniistrei xandalga

Valeensi, *fevraalь 14* (TASS). Ispaaniiin dotood xeregei miniistr socialiist Galaars geşsiin byxii paartinuud ba profsojuuzuudta xandhan bişeg soogoo temdeglehenіinь, faşiis yimeenel exihenhee xoişo manai organizaacinuudta, anxa barutaal vzdtei organizaacida baihan etegedyyd şurgan oood baina. Şurgaad baihan faşistnuudi arestda abza syydte vgexe geze miniistrtvo şiidxebe.

„Gavaasai" korrespondeent medeesene

Pariiz, *fevraalь 14* (TASS). Gavaasai Madriidai korrespondentiin ys gelder ydeşe telegraafaar medeesehenii ь, respyybliikiinxidei uragşaa dabxaihan deerehee yimyyleeşed Baruun paark soo Mansanaree myrenii uruudaza suxariba.

Ene ygleegyyr yimyyleeşedei xojor samoliooduud Yalverteee ei goorodoi respyybliikinxidei poziicii boombodxiin hedelge gargaxadanь, zasagai razvedkiin samolioduud tedenii namnahan baina.

Respyybliken Ispaaniii xamagaalxaa belen baihanaa medyylne

Madriid, *fevraalь 14.* (TASS). Socialis zaluuşuud i Maariid i negedmel organizaaci, manai organizaacii byxii xyşen ba byxii kadranuud Madriidii arşalxa komitedoi medeldesym oron geze generaal Miaxxada xandahan bişeg soogoo medyylhen baina.

Madriid, *febraalь 14.* (TASS). Madriidai gazeednuuda xaraxada, daında oroso şadaxaar zoo mobiliz vaalxa gehen erilti faşizmda esergyy froontiin byxi paartinuud ba organizacanuud n gen hanalaar haişahan baina.

Barseloona, *fevraalь 14.* Tomo tomo baiguulaltan udai xyteldmerişed seregei xe egs lei mateeriaal byteen gargal ii yrgedxexiin tuldo, eeh deigee Katal onoi zasagai m d d sym ygeo bdi geze medyylbe. Seregzyylegdehen xalanai brigaadanuudii xydelme işed emxidxeze bina. Katalonoi socialis paarti goorodoingoo proşpeektnyydte sereg i erdemdе huralgii emxidxeze baina. (TASS)

Tyrexe ger

Ulaan-Ononoi aimagai Alxaniin somonoi „Bolşeviig" kolxoozoi dergede emeegteinerei tyrexe ger barigdaza dyyrebe.

Yrziinov.

Xroonika

SSSR-ei Aradai Komisaarnarai Soveed bolbol, byxer E. B. Kraastinii ji SSSR-ei AKS-oi deregdexi Xoito dalain zamai Tyo Ypravleeniiin naçaalьnigii orolugşo bolgon tomilobo. (TASS).

GERMAANIIIN AZALŞAD RESPYYBLIKEN ISPAANIII XAMAGAALXA XEREGTE XAMAADALSANA

PARIIZ, *fevraalь 14.* (TASS). „Jymanitei" gazeedai medeesexenь, Gaambyrg goorodto Ispaani jabuulaglaxaa ba han syydniin komaandiin, Ispaani oroxoo arsaxadanь, tedenii aarestlaba.

Ştirilnde, Ispaanida sereg jabuulxaa baihan syydnenyyl deere xydelxe baihan matroosuud xydelmerihэe arsıba.

Generaal Fraankiin aarmida buu zebseg ba seregei xeregselei biişe zyilnyydii abaaşaza jabahan „Xenriika" geze gar maaniin paroxood Rotterdaam (Gollaandi) goorod jireed, ekipaazanь siaşaa jabaxaa arsahan baina.

Respyybliken Ispaanida tuha xyrgexiin zorilgoor zeeri sugluulhanai tuida Garbe, Lemejjer ba Arxeen gooroduudai elektrot xniis baiguulaltanuudai xydelmerişedei dunda aarist jabuulagdaba. 14 xydelmerişed 4-hee 6 zil xyreter tyrmede huuxaar şiitxegdebe. Aarestiin hyyleer xydelmerişedii byri şangaar xiuadag bolbo.

GERMAANIIN SYYD TEELЬMANIII SYYDELXEE ARSABA

VEENA, *fevraalь 11.* (TASS). Veena goorodoi „Telegraaf" gazeeta eereingee Beerlindexi korrespondeentiin medeesel tuuxaglaba. Ene korrespondeentiin etigeltei gazarhaa abhan meteegei johoor, „aradai syyd" geze nereledegdeg syyd, Teelьmaniii gemnehen (byxii materialnuudtai tanilsaad Teelьmanla esergyy syydei xeregii boliuulxa ba procees xexee arsaxa geze togtoohon baina. Praaktika deere abza xarahal, syydei şiitxebarigyig er Teelьmaniii nahan soonь xinalta la huulgaxa gehen udxatai bolno geze korrespondeent medeesene. Syydei ene şiidxebe ri byxe delexiin olon niitii gaixuulba. Jyyb zexed: „Monsire goorodto Teelmanda esergyy procees xeze, 1933 onoi maart soo Giitlerei germaaniiin arad zooniii ba byxii kylьtyyren ulasuudii tuilai jixe ajuulhaa şuud sexeer abarahan, ene ajuulii byxe delex idexinde xaruulxabdi geze xariin zurnaliistnuudta oficialiin jeheer meiyyhen baina. Syydei procees xexee geb genet arsahanai şaltagaan jixe oilgogdoxor bişe ba ton eli bişe baina".

Olon ulasai dundiin harioondo SSSR negedxi huuri ezelbe

PARIIZ, *fevraalь 14.* (TASS). Mynee yder „Jymanitei" gazeedai emxidxehen spoortiin horioon bolbo.

Olon ulasai dundiin kroosdo (urildaanda) Znameenski Serafiim (SSSR)—27 minyyte 44 sekyynde soo gyize jireed, negedxi huuri, Znameenski Georgi (SSSR)—28 minyte 04 sekyynde soo jireze xojordxi huuri, Ivankoviç (SSSR)—28 minyyte 55 sekyynde soo jireze gurbadxi huuri ezelebe.

Enegteişyydei urildaanda Zaajceva (SSSR)—7 minyyte 35 sekyynde soo jireze negedxi huuri, Sooboleva (SSSR)—7 minyyte 36 sekyynde soo jireze xojordxi huuri, Vasiliiva (SSSR)—7 minyyte 57 sekyynde soo jireze gurbadxi huuri ezelebe.

Enegteişyyd 2 kilomeetr 300 meetr gazarta urildaagaa. Olon ulasai dundiin eregteişyydei urildaan 9 kilomeetr 400 meetr gazarta bolhon baina.

Sagai ularilai muu baibaş 20 minga şaxuu xyn suglaraza xarahan ba soveedoi ilaza gargahan baina. Soveedoi komaandi bişe horilsooşodhoo xaxad dyxereg şaxuu urid jirehen baina.

Pyyşkinei viistavkiin beledxel dyyree

MOSKVAA. Orosoi aguu jixe poeed Alekşaandr Seregeejeviç Pyyşkinei nygşehen zuun zil bolhonoi ojiin temdeglexe jixejixenyyd xemee jaguulganuudai negen bolxo Byxeoyldoini Pyyşkin i viistavkii Moskvaada neexe beledxel dyyreze baina.

A. S. Pyyşkinei nahanai baidal ba uranzoxioldii, tereenei tragiic nygşelgii ba eengee aradai poeed, orosoi literatuuriin tuurin xelii zoxioon baiguulagşa, orosoi literatuuriin ygsen sedge Soveed Xolboonoi xeden milioon aradai xer gduratai baihanai xeden mingan e deb janziin ekspoonaaduud xaruulagdana.

Istooriin Gyrenei myzeiin 17 uuzan jixe zaalnuudai ne viistavka ezelene. Ene zalnuud soo poeetoi ynete gar biseglenyyd, oloon tooto arxiivai dokymeentnyyd, Pyyşkinei, tereenei tyrelxid ba te e yjiin uranzoxiolşodoi portreednuud, Pyyşkin tuxai bişegdehen uranzoxioluud ba uranzuraguud gexe mete olon bii. (TASS).

Moskvaa—Yelleen—Moskvaa

NOOVOSIBIIRSK. 13. (TASS) Fevraaliin 13-ai yder Moskvaagai sagaar 11 çaas 30 minyytede oormento lioodçig nyx. Fiiixaar zoloodu in „N-120" samaliood Oomskhoo niideed, 11 çaas 45 minyytede Noovosibiirskiin aerodroom deere buuba.

Xloopoq tarixa gazarii eldeze exilbe

Almaa-Ata, 14 (TASS). Hyylei yderyydte jixe dulaan bolhon deerheenь Ydaaarai MTS Kazakstaan soo xenhees tyryyn xloopog tarixa gazarai eldyyriiin xaxalalga exilbe. Mixaj Antonov tyryyşiingee 40 gektaar xaxalba.

Yseg bişeg medexegyiji usadxalga muu

SELENGE. Tamçiin somono „Komuniz n" geze kolxoozo ajaar 113 xyniinь yseg bişeg medexegyi. Mynee oroidoo 3 xyn hurguulida jabana. Baha yseg bişeg baga meiexe 62 xyneinь 15 xyn huralsaldi jaba xadaa jaraza, ygeidee ygei-iime baina.

Ene kolxoozoi likvidaator JONDON MAŞIIN gegşe arxi uugaad ail zaiza jabadag. Tii gedş, latı ysegeer 50 yge oi şexedee 41 alduu xedeg, non uuşaxadaa alduu ygeigeer un şaza şadadaggyi.

Kolxoozoi tyryylegşe DARMIIN ba orologşo SODNOMO gegşedenь yseg bişeg medexiii talaar baha muu, erdenee de şelyylxii oroldodoggy ygei jym. Somonoi izbaaç ene kolxoozdo jiredeggyi, myn aimaga gegeerel tahaghaaş xyn jabadaggyi.

Ene myreeree haa ene kolxooz yseg bişeg medexegyigei xezee usadxaxa g eşeb?

SONOSXOGŞO.

XIAAGTA. Tabanguudai somnoi Moolotovoi neremzete kolxoozoi (tyryylegşenь Lymben i) yseg bişeg meiex gyij ba baga medexiiusadxaxa nurguulnь xer sii ygei deerehee bolzo, huragşadiinь ene ter aiida suglaraza nomoo yzee boldog baina.

DABAANIMA.

ZAKAAMIN. Jolgorboin somonoi Şadaanovai nerenzete kolxoozi yseg bişeg medexegyi 73 xynde 2 hara soo 2 bagşa nom zaahan aigaa. Mynee 73 xynheenь arai geze 10 xynь hurguulias dyyrgehen, yldegşe 63 xyneinь 50-nь huralsazi, 13 xynь hurguulidaa jabanagyi.

XARA GYRƟƟHEN

Xariuusalgata redaaktori tyr orologşo D ARDIIIN.

MYNƟƟDER

„ERDEM" KINOODO
Giibelь sensaacii

„PROGREES" KINOODO
Borcii zemliaa v plenyy

XARAGTII

MYNƟƟDER

OROS DRAAMIIN GYRENEI TEAATR
PREMЬJEERA V. Gyysev
Slaava
3 yzegdeltei pьjeesa Resp. gabijaata art. A. Je. LARIOONOVOI xytelbereer tabigdaxa.
Zyzegei e ilxenь 8 çaashaa. Kaassa yder 11-hee 2 ç. ydeşe 5-haa 9 ç. boltor.

Redaakciin aadres: Ulaan-Yde. Ceentr osojuuziin 19. Redaakciin telefoonuud: xariuusalgata redaaktorai — 3-44, xariuusal gata sekretaarai — 3-23, xydөө azalai xeltesei — 7-55, azayiledberiin xeltesei —5-07.

Noomir gargagşa C NIMIIN Verstaalagşad: D. BALDANAI ba D. ZAMSIIN B.-M. Praavda ba Ynenei tipograafi Ypolglavliit 157.